

- Hãy vẽ biểu đồ hình cột thể hiện số khách du lịch quốc tế đến và chi tiêu của khách du lịch ở một số khu vực châu Á, năm 2003.

- Tính chi tiêu trung bình của mỗi lượt khách ở từng khu vực.

- So sánh về số khách và chi tiêu của khách du lịch quốc tế của khu vực Đông Nam Á với các khu vực khác.

Hình 14.13. Biểu đồ tăng trưởng giá trị xuất, nhập khẩu của một số nước trong khu vực Đông Nam Á

2. Tình hình xuất, nhập khẩu của Đông Nam Á

Dựa vào hình 14.13, hãy nhận xét về cán cân thương mại của một số quốc gia Đông Nam Á.

Bài 15 Ô-XTRÂY-LI-A

Diện tích : 7,74 triệu km²

Dân số : 20,4 triệu người (năm 2005)

Thủ đô : Can-be-ra

Là đất nước rộng lớn nằm ở bán cầu Nam, giàu có về tài nguyên, dân cư đa dân tộc, đa tôn giáo và đa văn hoá, Ô-xtrây-li-a ngày nay là đất nước phát triển năng động và ngày càng gắn bó nhiều hơn với khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Tiết 1. Khái quát về Ô-xtrây-li-a

I – TỰ NHIÊN, DÂN CƯ VÀ XÃ HỘI

1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên

Ô-xtrây-li-a là quốc gia duy nhất bao chiếm cả một lục địa, diện tích tự nhiên đứng thứ sáu trên thế giới. Địa hình Ô-xtrây-li-a có độ cao trung bình thấp (chỉ có 2% đất đai là cao hơn 1000 m) và chia ra làm ba khu vực chính: cao nguyên miền Tây, vùng đất thấp nội địa, vùng đất cao và núi miền Đông. Khí hậu phân hoá mạnh.

Dựa vào bản đồ Tự nhiên Ô-xtrây-li-a, hãy xác định vị trí địa lý và nhận xét về sự phân hoá khí hậu của Ô-xtrây-li-a.

Cảnh quan đa dạng (dãy Trường Sơn ở miền Đông, một số cảnh quan trong các hoang mạc ở vùng nội địa, dải San hô ngầm vĩ đại ở bờ biển Đông Bắc...), hấp dẫn nhiều du khách trên thế giới.

Ô-xtrây-li-a là quốc gia giàu có về khoáng sản như than, sắt, kim cương, dầu khí, chì, thiếc, đồng, mangan, uranium,... và là nơi sinh sống của nhiều loài động, thực vật bản địa quý hiếm. Chính phủ Ô-xtrây-li-a rất quan tâm đến bảo vệ môi trường. Hơn 5% diện tích đất đai được dành để bảo tồn thiên nhiên, trong đó có 11 khu di sản thế giới, 500 công viên quốc gia.

Hình 15.1. Cäng-gu-ru – Động vật đặc trưng ở Ô-xtrây-li-a

Điều kiện tự nhiên đã tạo ra những thuận lợi và khó khăn gì cho việc phát triển kinh tế xã hội của Ô-xtrây-li-a ?

2. Dân cư và xã hội

Cách đây khoảng 60 nghìn năm, trên lục địa Ô-xtrây-li-a đã có thể dân sinh sống. Đến cuối thế kỷ XVIII người châu Âu mới có mặt ở Ô-xtrây-li-a.

Ra đời năm 1901, Ô-xtrây-li-a là nhà nước liên bang, một quốc gia độc lập trong Khối Liên hiệp Anh. Với hơn 20 triệu dân đại diện cho 151 tộc người, Ô-xtrây-li-a là quốc gia đa dân tộc, đa tôn giáo, đa văn hóa và đang phát triển các mối quan hệ với khu vực châu Á (Thái Bình Dương).

Dân cư ở Ó-xtrây-li-a phân bố rất không đều. Trong khi vùng nội địa mènh mông rất thưa dân (mật độ dân số trung bình 0,03 - 0,3 người/km²) thì dải đồng bằng ven biển phía đông nam và tây nam, tuy chỉ chiếm 3% diện tích đất đai của cả nước nhưng lại tập trung tới 90% dân số. Mức độ đô thị hóa của Ó-xtrây-li-a vào loại cao nhất thế giới, 85% dân cư sống ở thành thị. Tỉ lệ gia tăng dân số trong thời gian qua là 1,4%, chủ yếu do nhập cư.

Ó-xtrây-li-a đặc biệt quan tâm phát triển nguồn nhân lực có chất lượng cao, là quốc gia tiên tiến về khoa học và kỹ thuật (chiếm 2,5% các công trình khoa học trên thế giới và đã giành được 8 giải Noben về Vật lí, Y học, Hóa học).

Chính phủ chú trọng đầu tư vào khoa học, giáo dục, đào tạo nghề và phát triển công nghệ thông tin.

Hãy phân tích các đặc trưng về dân cư, xã hội của Ó-xtrây-li-a.

II – KINH TẾ

1. Khái quát

Ó-xtrây-li-a có nền kinh tế phát triển. Các ngành kinh tế tri thức hiện đang đóng góp 50% vào GDP. Trong những năm gần đây, Ó-xtrây-li-a có mức tăng trưởng kinh tế cao và ổn định, tỉ lệ thất nghiệp thấp và trở thành môi trường hấp dẫn đối với các nhà đầu tư trên thế giới.

2. Dịch vụ

Trong cơ cấu GDP, khu vực dịch vụ chiếm tới 71% (năm 2004).

Đất nước rộng lớn, các thành phố và khu dân cư nằm quá xa nhau, ít thuận lợi cho giao thông đường sắt, đường ô tô, nhưng lại tạo điều kiện cho ngành hàng không nội địa phát triển.

Thương mại có vai trò quan trọng. Mang lưới các ngân hàng, các chi nhánh tài chính ngày càng mở rộng, thương mại điện tử rất phát triển.

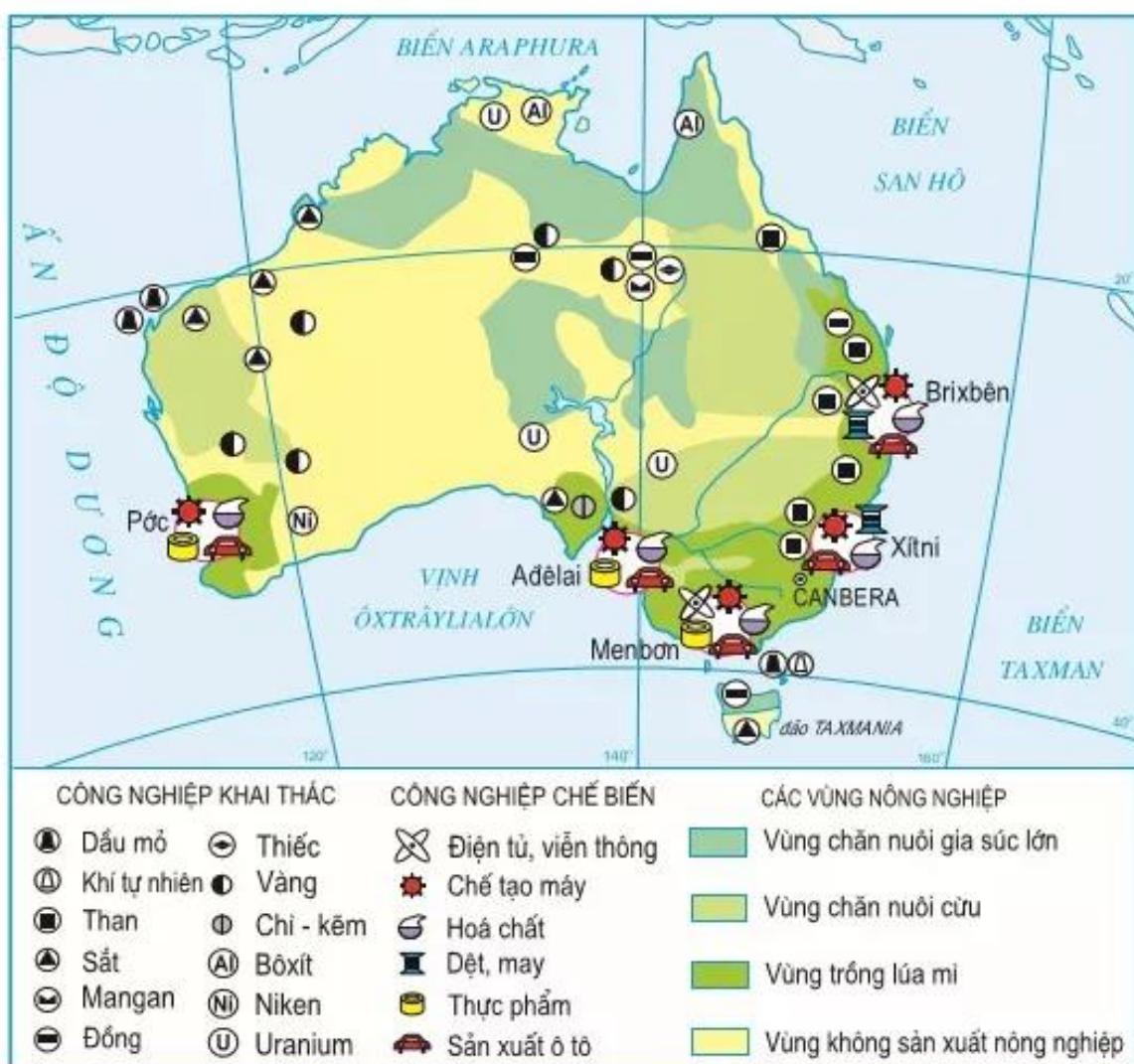
Hình 15.2. Thành phố cảng Xít-ni

Hoạt động ngoại thương phát triển mạnh, chủ yếu thông qua cảng Xit-ni. Ô-xtrây-li-a xuất khẩu khoáng sản, lương thực, thực phẩm, máy móc, công nghệ... ; nhập khẩu thiết bị vận tải, nguyên liệu, hoá chất...

Đất nước Ô-xtrây-li-a có hơn 20 triệu dân nhưng hàng năm đón tới 5 triệu lượt khách du lịch.

3. Công nghiệp

Ô-xtrây-li-a có trình độ phát triển công nghiệp cao nhưng lại là nước xuất khẩu nhiều nguyên liệu thô ; đứng hàng đầu thế giới về xuất khẩu than đá, kim cương. Ô-xtrây-li-a cũng xuất khẩu nhiều uranium, dầu thô, khí tự nhiên, vàng, quặng sắt, chì, thiếc, đồng và mangan. Công nghiệp mỏ chiếm 7% GDP (khoảng 25 tỉ USD) và sử dụng 4% lao động.

Hình 15.3. Kinh tế Ô-xtrây-li-a

Gần đây, Ô-xtray-li-a phát triển mạnh các ngành công nghệ cao như sản xuất thuốc và thiết bị y tế, phần mềm máy tính, viễn thông, khai thác năng lượng mặt trời và công nghiệp hàng không. Ngành công nghiệp viễn thông của Ô-xtray-li-a đứng thứ 10 trên thế giới.

Công nghiệp chế biến thực phẩm của Ô-xtray-li-a đạt tiêu chuẩn quốc tế, chiếm 20% giá trị hàng xuất khẩu. Các trung tâm công nghiệp lớn là Xít-ni, Men-bon, A-de-lai.

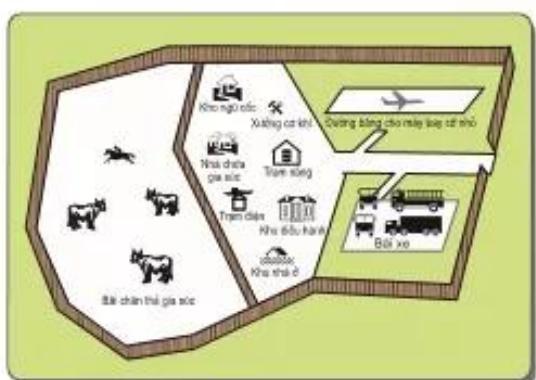
Dựa vào hình 15.3, nêu nhận xét về sự phân bố các ngành công nghiệp của Ô-xtray-li-a.

4. Nông nghiệp

Hình 15.4. Chăn nuôi bò ở Ô-xtray-li-a

Ô-xtray-li-a luôn được đánh giá là nước có nền nông nghiệp hiện đại, sản xuất dựa vào các trang trại có quy mô lớn và trình độ kĩ thuật cao. Đất trồng trọt và chăn nuôi chiếm 6% diện tích tự nhiên; nông nghiệp sử dụng 5,6% lực lượng lao động, chiếm 4% GDP và đóng góp 25% giá trị xuất khẩu.

Hình 15.5. Sơ đồ một trang trại nuôi bò ở Ô-xtray-li-a

Ô-xtray-li-a là nước sản xuất và xuất khẩu nhiều lúa mì, trồng nhiều cây công nghiệp và cây ăn quả, chủ yếu ở vùng Đông Nam. Chăn nuôi chiếm 60% giá trị sản xuất nông nghiệp. Với đàn cừu 150 triệu con, Ô-xtray-li-a là nước đứng đầu thế giới về xuất khẩu len. Ô-xtray-li-a cũng xuất khẩu nhiều sữa, thịt bò sang Hoa Kỳ, Nhật Bản, Đông Nam Á và Anh.

CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Hãy trình bày một số đặc điểm về tự nhiên và dân cư, xã hội của Ô-xtray-li-a.
2. Hãy chứng minh rằng Ô-xtray-li-a là nước có nền công nghiệp phát triển cao và năng động.
3. Phân tích hình 15.5 để thấy rõ tính hiện đại của các trang trại nông nghiệp ở Ô-xtray-li-a.